

Δηλώσεις συγκομιδής οινοποιήσιμων σταφυλιών

Η υποβολή των δηλώσεων συγκομιδής οινοποιήσιμων σταφυλιών είναι υποχρεωτική με βάση την Κοινή Οργάνωση Αγοράς Οίνου. Οι δηλώσεις ουσιαστικά αποτελούν αποδεικτικό στοιχείο παραγωγικού αμπελώνα προκειμένου ο κάτοχός του να μπορεί να συμμετάσχει στα κοινοτικά προγράμματα εθελοντικής εκρίζωσης ή αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελώνων με κοινοτική ενίσχυση, καθώς και για την είσπραξη, από την επόμενη χρονιά, της ενιαίας ενίσχυσης της νέας ΚΑΠ. Οι αμπελουργοί όλης της χώρας καλούνται να υποβάλλουν τις δηλώσεις τους μέχρι **10 Δεκεμβρίου 2008** στις κατά τόπους Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιών.

Παροχή Γεωργικών Συμβουλών από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης

Όσοι αγρότες και νομικά πρόσωπα (αγροτικές επιχειρήσεις) ενδιαφέρονται να ενταχθούν στο σύστημα παροχής συμβουλών της νέας ΚΑΠ, καλούνται να υποβάλουν τις αιτήσεις τους στις κατά τόπους Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιών από τις 25 Οκτωβρίου μέχρι τις **31 Δεκεμβρίου 2008**.

Παγκρήτια Σύσκεψη Φορέων του Πρωτογενή Τομέα

Στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο-Παράρτημα Κρήτης, πραγματοποιήθηκε παγκρήτια σύσκεψη των φορέων του πρωτογενή τομέα του νησιού, με σύνθημα «Μία Κρήτη, ένας φορέας, ένα σήμα». Στη διάρκεια της σύσκεψης επισημάνθηκε η έλλειψη προϋποθέσεων για την αναβάθμιση και την αναγέννηση της ενδοχώρας και της υπαίθρου, και παράλληλα προτάθηκε:

- τροποποίηση του καθεστώτος της ενιαίας ενίσχυσης,
- διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων σχετικά με

το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας «Αλ. Μπαλατατζής»,

- στήριξη της πρωτοβουλίας του Creta Cert για την ταυτοποίηση και επωνυμία των κρητικών προϊόντων,
- διοργάνωση εκδηλώσεων πολιτιστικού περιεχομένου με επίκεντρο την Κρητική διατροφή, κ.α.

Επίσης, η συζήτηση εστιάστηκε σε θέματα που αφορούν στις συλλογικές μορφές δράσης, στην αναβάθμιση των υπηρεσιών, στην ενιαία διαχείριση των υδατικών πόρων, στην επιχειρηματικότητα στον αγροτικό χώρο, στην εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς επίσης δόθηκε έμφαση στην ανάγκη επαναφοράς ενός συστήματος προστασίας του αγροτικού εισοδήματος.

Ενθάρρυνση Επενδύσεων μικρού κόστους σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις (Μικρά Σχέδια Βελτίωσης)

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007 - 2013, χρηματοδοτούνται μικρά σχέδια βελτίωσης γεωργικών εκμεταλλεύσεων, συνολικού επιλέξιμου κόστους έως **50.000 ευρώ**. Η δράση είναι στοχευμένη αποκλειστικά σε υπάρχουσες αιγοπροβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις με κύριο στόχο τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής γάλακτος ως προς τις συνθήκες της υγιεινής της άμελης (αντικατάσταση χειρονακτικής άμελης με μηχανική). Ενδεικτικές επιλέξιμες επενδύσεις είναι η αγορά αμελκτικής μηχανής και μηχανών γαλουχίας αμνοεριφίων, η κατασκευή αποθηκευτικών χώρων θερμοκηπιακού τύπου για ζωτροφές, η αγορά και εγκατάσταση σιλό συνολικής χωρητικότητας μέχρι 40 κυβικών μέτρων κ.α. Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις για να είναι επιλέξιμες θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέα Συμφωνία Συνεργασίας Παγκρήτιας Τράπεζας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων Σελ. 2	ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ ΜΗΝΑ Τα Εσπεριδοειδή Σελ. 3	ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ Βιολογική Γεωργία & Κτηνοτροφία Σελ. 4-5	Ο νέος Κανονισμός 889/2008 για τα Βιολογικά Προϊόντα Σελ. 6-7	ΑΓΡΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ Σελ. 8
--	--	--	--	------------------------------------

Νέα Συμφωνία Συνεργασίας

35 εκατομμυρίων ευρώ

με την

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Ο Αντιπρόεδρος της ΕΤΕπ, κ. Πλούταρχος Σακελλάρης και ο Πρόεδρος της Παγκρήτιας Τράπεζας κ. Γιάννης Λεμπιδάκης, κατά τη στιγμή της υπογραφής της συμφωνίας στο Λουξεμβούργο.

Νέα συμφωνία χρηματοδότησης συνολικού ύψους 35 εκατομμυρίων ευρώ υπεγράφη στις 3 Νοεμβρίου στο Λουξεμβούργο μεταξύ της Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, με σκοπό τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με ποσό 25 εκ. ευρώ και Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κρήτης, με ποσό 10 εκ. ευρώ.

Η νέα αυτή συνεργασία αποτελεί συνέχεια της ήδη υπάρχουσας και αποσκοπεί στην αξιοποίηση των προνομιακών δυνατοτήτων χρηματοδότησης που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα, για την υλοποίηση

αναπτυξιακών έργων, έργων υποδομών και επενδυτικών σχεδίων από τοπικούς φορείς και επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο της επίσκεψης των εκπροσώπων της Παγκρήτιας Τράπεζας στο Λουξεμβούργο, συζητήθηκε ακόμη η πορεία της υφιστάμενης συνεργασίας, καθώς και οι νέες προοπτικές ανάπτυξής της.

Η παραπάνω συμφωνία αποτελεί μια ακόμη απόδειξη της εμπιστοσύνης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας προς την Παγκρήτια και οφείλεται τόσο στην φερεγγυότητα της Τράπεζας, όπως αυτή αποδεικνύεται από τα οικονομικά της μεγέθη, όσο και στην έμπρακτη συμβολή της στην Περιφερειακή ανάπτυξη.

για τα Βιολογικά Προϊόντα

Ζωϊκή Παραγωγή

Υποχρεώσεις Κτηνοτρόφων	Διατάξεις κανονισμού	Συμμόρφωση στα Πρότυπα της Βιολογικής Γεωργίας
Επιλογή αυτοχθόνων φυλών και τύπων ζώων	Ικανότητα προσαρμογής των ζώων στις τοπικές συνθήκες	Διατήρηση της βιοποικιλότητας
Κατασκευή κτιρίων με επαρκή αερισμό, φωτισμό και χώρο διαμονής των ζώων	Κατάλληλες συνθήκες σταβλισμού των ζώων	Ανάπτυξη της φυσικής κοινωνικής συμπεριφοράς των ζώων
Διαμόρφωση υπαίθριου χώρου για την άσκηση, εκτροφή των ζώων	Κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης των ζώων	Ανάπτυξη της φυσικής κοινωνικής συμπεριφοράς των ζώων
Φροντίζουν για την καλή μεταχείριση των ζώων	Απαγορεύονται οι ακρωτηριασμοί που επιφέρουν άγχος, βλάβη ή ταλαιπωρία στα ζώα	Ορθή διαχείριση των ζώων
Επιλέγουν χλόη, χορτονομή και ζωοτροφές βιολογικής παραγωγής	Βιολογική εκτροφή των ζώων	Κάλυψη των βασικών διατροφικών αναγκών των ζώων
Εκτρέφουν πουλερικά μέχρι να φθάσουν μια ελάχιστη ηλικία ή επιλέγουν πουλερικά βραδείας ανάπτυξης	Απαγορεύεται η υπερβολικά ταχεία εκτροφή πουλερικών	Πρακτικές βιολογικής κτηνοτροφίας
Μεριμνούν για την πρόληψη ασθενειών	Απαγορεύεται η χρήση αλλοπαθητικών φαρμακευτικών σκευασμάτων	Πρακτικές βιολογικής κτηνοτροφίας

Μελισσοκομία

Οι μελισσοκόμοι θα πρέπει να φροντίσουν για την εγκατάσταση των κυψελών σε θέσεις όπου οι πηγές νέκταρος και γύρης να αποτελούνται κυρίως από **βιολογικές καλλιέργειες** ή/και αυτοφυή βλάστηση ή/και καλλιέργειες στις οποίες εφαρμόζονται μέθοδοι παραγωγής περιορισμένων περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η προβλεπόμενη από τον κανονισμό απόσταση των περιοχών αυτών, είναι σε ακτίνα **τριών χιλιομέτρων** από τη θέση εγκατάστασης. Επιπλέον, οι μελισσοκόμοι θα πρέπει να χρησιμοποιούν υλικά και

τεχνικά μέσα (κερί για νέες κηρύθρες, κυψέλες, κα) που να προέρχονται από φυσικά προϊόντα και υλικά. Όσον αφορά στις μέλισσες, στο τέλος της περιόδου παραγωγής, πρέπει να διατηρούνται στις κυψέλες επαρκή αποθέματα μελιού και γύρης για την επιβίωση των μελισσών το χειμώνα. Εξάιρεση αποτελεί η περίπτωση ιδιαίτερων κλιματικών συνθηκών που απειλούν την επιβίωση των μελισσιών, όπου επιτρέπεται η εκτροφή τους με βιολογικό μέλι, βιολογικό σιρόπι ζάχαρης ή βιολογική ζάχαρη.

Ο νέος Κανονισμός 889/2008

Πρόσφατα, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Κανονισμός 889/2008 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για τη βιολογική παραγωγή, μεταποίηση, συσκευασία και μεταφορά των βιολογικών προϊόντων, με ημερομηνία έναρξης εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2009.

Φυτική Παραγωγή

Υποχρεώσεις Παραγωγών	Διατάξεις Κανονισμού	Συμμόρφωση στα Πρότυπα της Βιολογικής Γεωργίας
Θρέψη των φυτών κατ'εξοχήν μέσω του εδαφικού οικοσυστήματος	Απαγορεύεται η υδροπονική καλλιέργεια	Παραγωγή προϊόντων με φυσικές ουσίες και διεργασίες
Περιορισμένη χρήση λιπασμάτων και βελτιωτικών του εδάφους	Προσδιορίζεται επακριβώς λίστα λιπασμάτων και βελτιωτικών εδάφους	Συμμόρφωση των καλλιεργητικών πρακτικών στην προστασία του περιβάλλοντος
Προληπτικά μέτρα καταπολέμησης παρασίτων, ασθενειών και ζιζανίων	Καθορίζονται όροι χρησιμοποίησης προϊόντων φυτοπροστασίας	Συμμόρφωση των καλλιεργητικών πρακτικών στην προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια τροφίμων
Χρήση Πιστοποιημένων σπόρων, σπορόφυτων και δενδρυλλίων	Απαγόρευση χρήσης των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών	Διατήρηση της εντόπιας βιοποικιλότητας
Προστασία των υδάτων από νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης	Ανώτατο όριο τα 170 χγρ αζώτου/εκτάριο	Συμμόρφωση των καλλιεργητικών πρακτικών στην προστασία του περιβάλλοντος

Επιχειρήσεις μεταποίησης & συλλογής προϊόντων βιολογικής γεωργίας

Βασική μέριμνα είναι η διασφάλιση της ποιότητας της τελικής μορφής του προϊόντος όπως αυτό διατίθεται προς κατανάλωση. Για το σκοπό αυτό προσδιορίζονται επακριβώς όλες οι επιτρεπόμενες ουσίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε όλα τα στάδια επεξεργασίας και τυποποίησης τροφίμων και ζωοτροφών. Οι επιχειρήσεις του τομέα συλλογής βιολογικών προϊόντων φροντίζουν για τη σωστή συντήρηση και ταξινόμηση των προϊόντων σε αποθηκευτικούς χώρους που διασφαλίζουν τη δυνατότητα ταυτοποίησης των παρτίδων. Επιπλέον, είναι υπεύθυνες για την αναγραφή στις συσκευασίες μεταφοράς και πώλησης των προϊόντων των εξής ενδείξεων: επωνυμία και διεύθυνση της επιχείρησης, ονομασία του προϊόντος ή περιγραφή της σύνθετης ζωοτροφής, επωνυμία ή/και κωδικός του φορέα ή της αρχής ελέγχου, και, κατά περίπτωση, το σήμα ταυτοποίησης της παρτίδας.

Έλεγχος

Οι παραγωγοί φροντίζουν να διατηρούν αρχείο όλων των απαιτούμενων από τον κανονισμό εγγράφων για περιπτώσεις ελέγχου από τους αρμόδιους φορείς. Η συχνότητα επισκέψεων και οι διαδικασίες ελέγχου ορίζονται με λεπτομέρεια από τον Κανονισμό.

Το προϊόν του μήνα

Τα Εσπεριδοειδή

Στην Ελλάδα ο τομέας των εσπεριδοειδών αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος του κλάδου των δενδρωδών καλλιεργειών και ιδιαίτερα των καλλιεργειών για την παραγωγή φρούτων, τόσο από άποψη εκτάσεως και όγκου παραγωγής, όσο και από άποψη ακαθάριστης αξίας παραγωγής. Η καλλιέργεια των εσπεριδοειδών εκτείνεται κυρίως στην Πελοπόννησο, στη Δυτική Ελλάδα και στην Κρήτη.

Πορτοκάλια

Η ποικιλία πορτοκαλιών **Βαλέντσια** είναι η πιο δημοφιλής ποικιλία στην Ελλάδα. Πρόκειται για μια ποικιλία ιδιαίτερα ανθεκτική στις κλιματικές συνθήκες, στη μεταφορά και την αποθήκευση, ενώ προσαρμόζεται εύκολα σε πολλούς τύπους εδαφών δίνοντας εύγευστα πορτοκάλια πολύ καλής ποιότητας, κατάλληλα για χυμό. Τα τελευταία χρόνια έκαναν της εμφάνισή τους στη χώρα μας τρεις νέες ιδιαίτερα ανταγωνιστικές ποικιλίες όψιμων ομφαλοφόρων πορτοκαλιών, η ποικιλία **Maquite**, η ποικιλία **Lane Late**, και η ποικιλία **Navalate**.

Μανταρινία

Αποτελεί σταθερό σημείο αναφοράς του Ελληνικού πρωτογενή τομέα προσφέροντας επί δεκαετίες εισόδημα σχεδόν διπλάσιο του πορτοκαλιού. Η ποικιλία μανταρινιών **Tardivo di Giaculi**, ωριμάζει τους μήνες Φεβρουάριο έως Μάρτιο όταν δεν υπάρχει ανταγωνισμός με άλλες ποικιλίες και μπορεί να αποκτήσει πλεονεκτική θέση στην αγορά. Μία ποικιλία η οποία ευνοείται ιδιαίτερα από το περιβάλλον της Κρήτης είναι η **Afourer**, η οποία δίνει πολύ νόστιμους καρπούς εξαιρετικής ποιότητας και έχει πολύ καλές προοπτικές για εξαγωγές στις διεθνείς αγορές.

Λεμόνια

Το λεμόνι είναι ένα προϊόν το οποίο παρά τη μικρή προσφορά και τη μεγάλη ζήτηση λαμβάνει χαμηλές τιμές λόγω των αθρόων εισαγωγών της χώρας μας. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προτείνει την επιλογή της ποικιλίας λεμονιών **«Αδαμοπούλου»** διπλής παραγωγής με ενίσχυση της παραγωγής την καλοκαιρινή περίοδο, ειδικά στις περιοχές που υπάρχει πρόβλημα κορυφοξήρας. Άλλες ποικιλίες που προτείνονται είναι η **Interdonato**, η **«Μαγληνή»** και η ποικιλία **«Λάπηθου Κύπρου»**. Κοινό τους γνώρισμα είναι η ανθεκτικότητα στην κορυφοξήρα και η πρωιμότητά τους.

Κίτρα

Η Κρήτη και ιδιαίτερα η επαρχία Μυλοποτάμου αποτελεί το κυριότερο κέντρο καλλιέργειας της Κιτριάς στην Ελλάδα. Οι καλλιεργούμενες σήμερα ποικιλίες κιτριάς στην Κρήτη δίδουν προϊόν από το οποίο μπορεί να παραχθούν μόνο ζαχαρόπηκτα. Το εργαστήριο εσπεριδοειδών του Ινστιτούτου Υποτροπικών Φυτών και Ελιάς Χανίων δημιούργησε νέες ποικιλίες και υβρίδια κιτριάς, από τις οποίες μπορούν να παραχθούν αιθέρια έλαια, χυμοί και πάστα μαρμελάδας.

Γκρεϊπ Φρουτ

Στις ετήσιες μελέτες για τα προωθούμενα είδη και τις ποικιλίες δενδροκηπευτικών καλλιεργειών που δημοσιεύει η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επισημαίνεται η ανάγκη της ποικιλιακής στροφής στην καλλιέργεια του Γκρεϊπ Φρουτ. Στοιχεία της αγοράς αποδεικνύουν πως οι **ερυθρόσαρκες ποικιλίες** λαμβάνουν τιμές μέχρι και διπλάσιες των κιτρινόσαρκων.

Οι τάσεις κατανάλωσης εσπεριδοειδών σε παγκόσμιο επίπεδο είναι αυξητικές, ενώ βάσει της νέας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς δίνονται κίνητρα και ενισχύσεις για την καλύτερη λειτουργία των Οργανώσεων Παραγωγών.

Το ΘΕΜΑ του μήνα

Βιολογική Γεωργία & Κτηνοτροφία

Η Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία αποτελούν μια ολιστική προσέγγιση της παραγωγής γεωργικών προϊόντων ποιότητας χωρίς χημικά κατάλοιπα, με την ανάπτυξη και χρήση μεθόδων παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον. Πρόκειται για καλλιεργητικές πρακτικές και μεθόδους εκτροφής που διατηρούν τη γονιμότητα του εδάφους συμβάλλοντας στην προώθηση μιας βιώσιμης

ανάπτυξης. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, η βιολογική γεωργία βασίζεται σε συγκεκριμένους στόχους και αρχές, καθώς και σε κοινές πρακτικές. Οι πρακτικές αυτές σχεδιάστηκαν με σκοπό την εξασφάλιση της ελάχιστης ανθρώπινης παρέμβασης και των επιπτώσεων της στο περιβάλλον, διασφαλίζοντας παράλληλα, ότι αυτό το σύστημα λειτουργεί όσο πιο φυσικά γίνεται.

Κανονισμός 899/2008

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει νομοθετικό πλαίσιο το οποίο ορίζει τους κανόνες παραγωγής, μεταποίησης, αποθήκευσης και διακίνησης των βιολογικών προϊόντων (Καν. 889/2008), εξασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο την εφαρμογή κοινών κανόνων για όλους τους παραγωγούς.

Ολόκληρο το κείμενο του Κανονισμού, βρίσκεται αναρτημένο την Υπηρεσία Πληροφόρησης Φορέων της Παγκρήτιας Τράπεζας, www.pancretabank.gr.

Η βιολογική γεωργία στην Ελλάδα

Σύμφωνα με στατιστικά δεδομένα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην Ελλάδα το 2005 αριθμούσαν 16.433 επιχειρήσεις βιοκαλλιέργειας, των οποίων οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και οι βοσκότοποι αντιστοιχούσαν στο 3,14% των συνολικών καλλιεργούμενων εκτάσεων της χώρας. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται διάφορα μεγέθη του τομέα της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα την περίοδο 2002-2005.

Τυπικές Πρακτικές Βιολογικής Γεωργίας

- **Αμειψισπορά** ως βασική προϋπόθεση για ορθολογική χρήση των διαθέσιμων φυσικών πόρων
- Πολύ αυστηρά **όρια** στη χρήση προϊόντων φυτοπροστασίας και συνθετικών λιπασμάτων, ζωικών αντιβιοτικών, συντηρητικών και προσθετικών στην επεξεργασία των τροφίμων καθώς και άλλες εισροές
- Πλήρη **απαγόρευση** της χρήσης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών
- Χρησιμοποίηση των **αυτοπαραγόμενων** πόρων όπως της ζωικής κοπριάς ως λίπασμα
- Επιλογή ειδών (φυτών και ζώων) **ανθεκτικών** σε ασθένειες και προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες
- Εκτροφή ζώων **ελευθέρως βοσκής** και όχι σταβλισμένων με τη χρήση βιολογικών ζωοτροφών
- Εφαρμογή **κτηνοτροφικών πρακτικών** κατάλληλων για τις διαφορετικές ράτσες

Στόχοι Βιολογικής Γεωργίας

σύμφωνα με τη Διεθνή Ομοσπονδία Κινημάτων Βιολογικής Γεωργίας, IFOAM

- ✳ Διατήρηση και μακροπρόθεσμη **αύξηση της γονιμότητας** του εδάφους
- ✳ Διατήρηση της **γενετικής ποικιλομορφίας** των γεωργικών οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των φυτών και των άγριων ζώων
- ✳ **Ανακύκλωση** των αποβλήτων φυτικής και ζωικής προέλευσης προκειμένου να αποκατασταθούν τα στοιχεία που είναι θρεπτικά για τη γη, μειώνοντας έτσι, όσο είναι δυνατόν, τη χρήση μη ανανεώσιμων πόρων
- ✳ Προώθηση της **ορθής χρήσης** των εδαφών, του νερού και του αέρα και μείωση όλων των μορφών μόλυνσης που θα μπορούσαν να προκαλέσουν οι καλλιεργητικές πρακτικές και οι πρακτικές εκτροφής
- ✳ Χειρισμός των γεωργικών προϊόντων προσέχοντας κυρίως στις μεθόδους μεταποίησης να διατηρείται η **βιολογική ακεραιότητα** του προϊόντος σε όλα τα στάδια.

Έτος	Αριθμός Επιχ/σεων	Ποσοστό Εξέλιξης	Καλλιεργούμενες εκτάσεις (σε στρ.)	Βοσκότοποι (σε στρ.)	Σύνολο (σε στρ.)	Ποσοστό Εξέλιξης
2002	6.299	-	295.051	476.151	771.202	-
2003	6.642	5,5%	389.951	2.054.614	2.444.565	217%
2004	9.002	36%	706.250	1.962.340	2.671.590	9%
2005	16.433	83%	1.035.600	1.845.025	2.880.625	8%

Πιστοποίηση Βιολογικών Προϊόντων

Στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν 8 οργανισμοί πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων:

Φυσιο-λογική

Q Ways Διαδρομές Ποιότητας Α.Ε.

A cert Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πιστοποίησης

ΔΗΩ

BIO ELLAS

IRIS-Α.Χατζηδάκης & Σια

Πράσινος Έλεγχος

Γεωτεχνικό Εργαστήριο ΑΕ.

Δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη και προαγωγή ολοκληρωμένων σχέσεων μεταξύ εδάφους, φυτών, ζώων, ανθρώπου και οικοσυστήματος, έτσι ώστε να λαμβάνονται γεωργικά προϊόντα και είδη διατροφής χωρίς χημικά υπολείμματα και ταυτόχρονα να προστατεύεται και να αναβαθμίζεται το περιβάλλον.